

træffe sig saaledes, at de boe saaledes i Nærheden af hinanden, at de kunne benytte samme Befordring — eller iøvrigt let finde en Befordring, og altsaa vil en ringere Betaling for dem være tilstrækkelig. Jeg troer, at det ved denne hele Ansættelse er af stor Bigtighed, at Betalingen ikke gøres for stor. Iøvrigt vil det være en Folge af det, der af Thinget er vedtaget angaaende en af Ministeriet udnævnt sagkyndig Landmand, der skal have Sæde i Overcommissionen foruden Formanden og de af Parterne valgte Boldgiftsmand, at der ogsaa ved den endelige Afgjørelse maa tages Hensyn dertil i denne Paragraph, som taler om Diæter og Befordring, navnlig under den Forudsætning, at ikke alle Medlemmerne skulle have lige Betaling. Han maa jo vist, hvad der ogsaa ligger i Ministeriets Forslag, have lige Godtgjørelse med Formanden. Hvad Afstemningspunktet under Nr. 39 angaaer, skulde jeg ønske, at den foreslaaede Forandring maatte bortfalde. Det er en almindelig Regel i de hidtil gjældende Love, at Synsmænd og andre deslige Mænd, som ikke have mere end en halv Mill til Forretningsstedet, ikke skulle have nogen Godtgjørelse derfor, og i Regelen ville saadanne Reiser paa Landet kunne gøres uden nogen synderlig Beføstning. Der kan jo vist nok flyde enkelte Ubilligheder deraf; men det er vigtigt, at man ikke besværer Parterne med altfor store Beføstninger i de omhandlede Sager. Hvad der tales om Betaling for de skriftlige Arbejder, som Formanden særskilt skal have, er mig ikke ganske klart. Er det at forstaae saaledes, at han skal have Betaling for, hvad Skriveri han har at besørge, saa kan der vist Intet være derimod; men, dersom han ogsaa skulde have Betaling for den Tid, han kunde anvende til ellers at skrive Noget i Sagen, som han gjør hjemme, saa maatte man have Regler, hvorefter denne Betaling skulde erlægges, og det vilde lede til store Vanstokkeligheder. Jeg troer, at det maa bortfalde, men det er ogsaa en Grund mere, hvorfor han maatte have nogenlunde taaelige Diætpenge. — Hvad § 12 angaaer, saa finder jeg det ikke ganske overeensstemmende med Retfærdigheden, at Omkostningerne i Almindelighed skulle fordeles lige imellem Parterne. Efter almin-

dellige Retssgrundsætninger finder jeg, at det er soleklart, at den Part, som ikke forlangter Forandring i sin Retstilstand, men er tilfreds med samme, ikke har at tage Deel i de Omkostninger, som ere forbundne med at forandre denne Tilstand. Altsaa skulde Omkostningerne bæres af Rekvirenterne; men dette maatte dog for at opnaae Formaalet lempes saaledes, at hvis En skulde vise Ubillie til at indlade sig paa billige Bilskaar, saa kunde han dømmes til at tage Deel i Omkostningerne. Der kan vel være noget Usikkert i at overlade dette til de Dømmendes Afgjørelse; men der er vist meget større Betænkelighed ved saameget Andet, som man i disse Anliggender overlader til deres Afgjørelse, men i alt Fald forekommer mig derfor, at man ikke burde gaæe saa nær imod den, der var fornoiet med den Tilstand, hvori han lovligt befinder sig, at man skulde paalægge ham Omkostninger for, at denne hans Retstilstand underkastes en Forandring, som han nødvendigvis maa finde sig i, men paa ingen Maade har begjært. Jeg kan ellers ikke i Henseende til dette Punkt om Omkostningerne undlade at bemærke, at det forekommer mig, at naar Regjeringen vilde paa en saa energisk Maade, som tilsigtes, sørge for Høveriets Afløsning, saa burde Statskassen bidrage til de Omkostninger, som ere forbundne dermed. Efter Forslaget har den Intet andet at udrede end at anskaffe Protokoller, som blive frit tilstillede de Vedkommende, men alle andre Omkostninger skulle bæres af Parterne. Da der i en ældre Periode blev anordnet Høvericommissioner, blev, paa ganske Ubetydeligt nær, Omkostningerne udrede af Statskassen, og, da man for nogle Aar siden paa Bornholm vilde fremme Udstiftningen, som ikke havde Stemmningen for sig, men som fandtes at være til Landets Bedste, blev det ved Placat af 30te Mai 1832 bestemt, at Halvdelen af Omkostningerne skulde bæres af Statskassen, hvilket ogsaa har havt en meget velgjørende Virkning. I andre Lande, hvor tvungen Afløsning har fundet Sted, har man fra Statens Side gjort meget betydelige Opoffelser for at faae den bragt istand, og det forekommer mig derfor virkelig, at der var Meget, der talte for, at den Deel af Omkostningerne,